

Ο πόλεμος Ισραήλ -Παλαιστίνης και το Διεθνές Δίκαιο

και αντιπαράβολή με την τουρκική εισβολή και κατοχή στην Κύπρο για τη διάγνωση ασθενειών

Δρ Μιχάλη Σταυρινού, διδάσκοντα στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο, Διεθνείς Οργανισμούς και Διεθνείς Σχέσεις, και Θεοδώρας Ιντζέ, προπτυχιακή φοιτήτρια Νομικής Σχολής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το παρόν άρθρο εξετάζει συγκριτικά δύο σημαντικές περιπτώσεις διεθνών συγκρούσεων: τον πόλεμο Ισραήλ-Παλαιστίνης και την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, υπό το πρίσμα του Διεθνούς Δικαίου. Αναλύει τις παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εστιάζοντας στην εθνοκάθαρση, τον εκτοπισμό πληθυσμών και τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στην περίπτωση της Κύπρου, η Τουρκία εφάρμοσε συστηματική πολιτική εποίκισμού και εθνοκάθαρσης, ενώ στη Γάζα, οι ισραηλινές επιχειρήσεις έχουν οδηγήσει σε σημαντικές ανθρωπιστικές επιπτώσεις.

Αποτελεί ιστορικό γεγονός ότι, ο πόλεμος του Ισραήλ με την Χαμάς στη Παλαιστίνη, δηλαδή ο πόλεμος μεταξύ του Ισραήλ και των Παλαιστινίων μαχητών, ιδιαίτερα της Χαμάς και της Παλαιστινιακής Ισλαμικής Τζιχάντ (PIJ), που ξεκίνησε στις 7 Οκτωβρίου 2023, πυροδοτήθηκε ουσιαστικά, όταν η Χαμάς εξαπέλυσε χερσαία, θαλάσσια και αεροπορική επίθεση σε βάρος του Ισραήλ από τη Λωρίδα της Γάζας^[1]. Η επίθεση της 7ης Οκτωβρίου 2023, είχε ως αποτέλεσμα περισσότερους από 1.200 θανάτους, κυρίως ανάμεσα σε Ισραηλινούς πολίτες, στην πλειοψηφία τους αμάχους, καθιστώντας την επίθεση αυτή ως την πλέον θανατηφόρα ημέρα για το Ισραήλ, από την ημερομηνία της ανεξαρτησίας του^[2].

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, περισσότεροι από 240 άνθρωποι απήχθησαν επίσης ως όμηροι κατά τη διάρκεια της επίθεσης αυτής από την Χαμάς. Αμέσως την επόμενη μέρα, το Ισραήλ κήρυξε την χώρα σε κατάσταση πολέμου για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο του Γιομ Κιπούρ του 1973. Ο πόλεμος ξεκίνησε με τις Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις

(IDF) να πραγματοποιούν αεροπορικές επιδρομές στη Λωρίδα της Γάζας, ακολουθούμενες εβδομάδες αργότερα από την εισβολή, με επίγεια στρατεύματα και τεθωρακισμένα οχήματα.

Θα πρέπει βέβαια στο σημείο αυτό να σημειωθεί πως στις 7 Οκτωβρίου του 2023, η Χαμάς ηγήθηκε μιας ιδιαίτερα συντονισμένης και αιφνιδιαστικής επίθεσης, η οποία διεξήχθη στη περιοχή του Shemini Atzeret, κατά την διάρκεια μιας γιορτής των Εβραίων, που σηματοδοτεί ουσιαστικά το τέλος του φεστιβάλ των ευχαριστιών του Sukkot, κατά τον μήνα Οκτώβριο κάθε έτους (Δουδούμης, 2010).

Σε αντιπαράβολή με την παραπάνω περίπτωση των περιγραφόμενων προηγουμένως εκφάνσεων του πολέμου του Ισραήλ στη Γάζα, αναφέρεται η εισβολή της Τουρκίας στη Κύπρο του 1974, με αποτέλεσμα την τουρκική στρατιωτική κατοχή του 37% περίπου της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενός κράτους-μέλους του ΟΗΕ και της ΕΕ, όπου 162.000 Ελληνοκύπριοι εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους,

«Η επίθεση της 7ης Οκτωβρίου 2023, είχε ως αποτέλεσμα περισσότερους από 1.200 θανάτους»

^[1] Alsaafin, L., Osgood, B., (2024). Israel-Gaza war in maps and charts: Live tracker". Al Jazeera. Archived from the original on 15 February 2024.

^[2] Nakhoul, S. Saul, J., Pamuk, H., (2024). Israel's six-week drive to hit Hamas in Rafah and scale back war". Reuters.

Διεθνές Δίκαιο

καθιστάμενοι πρόσφυγες στην ίδια την χώρα τους. Μέχρι σήμερα οι δυνάμεις κατοχής εμποδίζουν την επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους. Μέχρι τα τέλη του 1975, η συντριπτική πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων που ζούσαν σε περιοχές που ελέγχονταν από τη νόμιμη κυβέρνηση, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να μετακομίσουν, λόγω της εκβιαστικής πολιτικής της Τουρκίας, στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στόχος ήταν βέβαια, η δημιουργία διαχωρισμού των δύο κοινοτήτων, με τελική επιδίωξη την διεκδίκηση λύσης δύο κρατών, που να παρουσιάζει επίπλαστα, ότι υπάρχει ξεχωριστό “έδαφος”, ξεχωριστός “λαός”, και ξεχωριστή “διοίκηση”, στοιχεία που απαιτεί το Διεθνές Δίκαιο για την αναγνώριση κρατών. Βέβαια, όλα τα πιο πάνω υπήρξαν αποτέλεσμα παράνομων ενεργειών και ως εκ τούτου το Διεθνές Δίκαιο δεν τα αναγνωρίζει. Σαφή, επί του προκειμένου, είναι τα Ψηφίσματα 541/83 και 550/84, με αποτέλεσμα η Τουρκία να μην μπορεί να υλοποιήσει τις στοχεύσεις της, χωρίς την συναίνεση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για αυτό και θέτει ως προϋπόθεση για επανέναρξη των συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού, την αποδοχή από την Ελληνοκυπριακή πλευρά, λύσης δύο κρατών ή λύσης κυριαρχικής ισότητας μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Κανένα από τα δύο πιο πάνω προαπαιτούμενα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, αφού στην ουσία τους νομιμοποιούν την παρανομία.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί πως περίπου 20.000 Ελληνοκύπριοι και Μαρωνίτες περίπου, επέλεξαν να μην εγκαταλείψουν τα σπίτια τους παρά την τουρκική κατοχή και να παραμείνουν εγκλωβισμένοι στις πατρογονικές τους εστίες. Οι περισσότεροι από αυτούς που παρέμειναν, κυρίως στη χερσόνησο της Καρπασίας, αναγκάστηκαν σταδιακά, εξαιτίας της τουρκικής μεθοδευμένης πολιτικής, των εκβιασμών και του εκφοβισμού, να εγκαταλείψουν την περιοχή, επιτελώντας, και μέσω αυτής της δράσης, η Άγκυρα, το Έγκλημα του Εθνικού Ξεκαθαρίσματος, (Εθνοκάθαρσης). Ο αριθμός των Ελληνοκυπρίων και Μαρωνιτών που ζουν σήμερα στην περιοχή, έχει

μειωθεί ως συνέπεια της εφαρμογής της εθνοκάθαρσης κατακόρυφα σε περίπου 300 άτομα.

Αυτή η δραματική μείωση του αριθμού των εγκλωβισμένων είναι εντυπωσιακή, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι, με βάση τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Βιέννη στις 2 Αυγούστου 1975, η τουρκική πλευρά θα έπρεπε να παράσχει στον εγκλωβισμένο πληθυσμό «κάθε βοήθεια για να ζήσει μια κανονική ζωή, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εκπαίδευση και την άσκηση της θρησκείας τους, καθώς και την ιατρική περίθαλψη από τους γιατρούς προτίμησης τους και την ελεύθερη κυκλοφορία στο Βορρά»^[1]. Εκτός των άλλων, τίθεται και ένα ζήτημα ευρύτερης διεθνούς σημασίας, η φερεγγυότητα του σύγχρονου κράτους της Τουρκίας, αφού αποδεδειγμένα δεν σέβεται τις διεθνείς συμφωνίες που υπογράφει. Πώς επομένως, θα την εμπιστευθεί κάποιος ότι θα τιμήσει την υπογραφή της, σε περίπτωση συμφωνημένης λύσης του Κυπριακού ή των Ελληνο-τουρκικών διαφορών;

Ο Πόλεμος Ισραήλ – Παλαιστίνης και το Διεθνές Δίκαιο

Όσον αφορά το Διεθνές Δίκαιο όμως, και σύμφωνα με τα γεγονότα που αναφέρθηκαν παραπάνω, θα μπορούσε να σημειωθεί πως ο χαρακτηρισμός της καθημερινής κατάστασης διαβίωσης των Παλαιστινίων, ως αποτέλεσμα των ισραηλινών στρατιωτικών επιχειρήσεων στην Γάζα, ισοδυναμεί με παραβιάσεις του Δικαίου του Πολέμου και δικαιολογεί την παγκόσμια ανθρωπιστική ανησυχία για την επιβίωσή τους, ενώ παράλληλα, μπορεί ενδεχομένως να αποκαλύπτει τις βαθύτερες επιδιώξεις της επίθεσης αυτής του Ισραήλ, αφού πιθανόν, να επιδιώκει την επίτευξη της αδυναμίας επιστροφής των Παλαιστινίων στο μεγαλύτερο μέρος της Γάζας, με ότι αυτό συνεπάγεται στον γεωστρατηγικό, πολιτικό, νομικό και ανθρωπιστικό τομέα. Όπως έχουν επισημάνει πολλές εκθέσεις του ΟΗΕ και οργάνωσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ισραηλινή κατοχή και το Απαρτχάιντ, που επιτελείται εκεί, έχουν καταστρέψει την παλαιστινιακή οικονομία και κάθε είδους υποδομές, ωθώντας τους Παλαιστίνιους στην φτώχεια και την

«η τουρκική πλευρά θα έπρεπε να παράσχει στον εγκλωβισμένο πληθυσμό «κάθε βοήθεια για να ζήσει μια κανονική ζωή, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εκπαίδευση και την άσκηση της θρησκείας τους, καθώς και την ιατρική περίθαλψη από τους γιατρούς προτίμησης τους και την ελεύθερη κυκλοφορία στο Βορρά»»

^[1] Δουδούμης (2010) Τουρκία - η ανεπιθύμητη. Α-ΣΚΡΗ.

Ο πόλεμος Ισραήλ -Παλαιστίνης και το Διεθνές Δίκαιο

εξαθλίωση, χωρίς να είναι δυνατόν να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες.^[4]

Από την άλλη πλευρά βέβαια, όπως επισημαίνουν οι περισσότεροι ειδικοί στα θέματα γεωπολιτικής, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, η προσέγγιση που παρουσιάζει τους Παλαιστίνιους ως «τρομοκράτες», εξυπηρετεί ουσιαστικά την σημερινή πολιτική σκοπιμότητα του Ισραήλ, αφού στην πραγματικότητα, του δίνεται η δυνατότητα, μέσω του ισραηλινού στρατού, να «εξαλείψει» το «παλαιστινιακό πρόβλημα» με κάθε δυνατό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της εθνοκάθαρσης, της υποταγής και του εκτοπισμού του παλαιστινιακού πληθυσμού από την χώρα τους. Επίσης, αρνείται στον παλαιστινιακό λαό, μέσω της κατάπνιξης κάθε αντίστασης, το δικαίωμα αυτοάμυνας, το οποίο περιγράφεται και κατοχυρώνεται από το Διεθνές Δίκαιο.^[5]

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί πως η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τονίζει στο προοίμιό της ότι «είναι απαραίτητο, εάν ο άνθρωπος δεν αναγκαστεί να καταφύγει, ως έσχατη λύση, στην εξέγερση κατά της τυραννίας και της καταπίεσης, τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να προστατεύονται από το κράτος δικαίου»^[6]. Στην πραγματικότητα, αυτό σημαίνει ότι η εξέγερση ενάντια στην τυραννία και την καταπίεση όταν δεν προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι αποδεκτή και από πλευράς Διεθνούς Δικαίου νόμιμη.

Ομοίως, πολλά Ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ από την δεκαετία 1950 έως του 1970, το Πρώτο Πρωτόκολλο των Συμβάσεων της Γενεύης και η νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου, παρέχουν στοιχεία για την νομιμότητα του αγώνα των λαών με όλα τα μέσα που έχουν στην διάθεσή τους κατά την άσκηση της αυτοδιάθεσης και την κατοχύρωση του δικαιώματός τους κατά της αποικιοποίησης.

Φυσικά, καθώς αντιστέκονται σε οποιαδήποτε μορφή ένοπλης επίθεσης, οι Παλαιστίνιοι δεσμεύονται από τους κανόνες διεξαγωγής των εχθροπραξιών του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου. Επίσης, είναι σημαντικό να

αναφερθεί πως το Διεθνές Δικαστήριο, επιβεβαίωσε εκ νέου αυτήν την αρχή στη Συμβουλευτική του Γνωμοδότηση σχετικά με τις νομικές συνέπειες της κατασκευής του τείχους στα κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη (2004).

Είναι σημαντικό επίσης να επισημανθεί ότι, παρόλο που το Ισραήλ απέσυρε μονομερώς τους στρατιώτες και τους οικισμούς του από τη Γάζα το 2005, εξακολουθεί να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο έδαφος των Παλαιστίνιων. Αυτή η πραγματικότητα κατέστη ιδιαίτερα εμφανής τους τελευταίους δύο μήνες του 2023, καθώς το Ισραήλ έχει εφαρμόσει ως λύση αντιποίνων σε βάρος των Παλαιστίνιων, την διακοπή παροχής τροφής, νερού, ιατρικών προμηθειών, ηλεκτρισμού και καυσίμων, δηλαδή όλα όσα είναι απαραίτητα για την ύπαρξη διαβίωσης του πληθυσμού της Γάζας.

Επίσης, σύμφωνα με το Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο, η Γάζα είναι κατεχόμενη από το Ισραήλ και το κράτος του Ισραήλ δεν μπορεί να διεκδικήσει την αυτοάμυνα ως νόμιμο λόγο για την επιθετικότητά του ενάντια σε μια απειλή που προέρχεται από ένα έδαφος, του οποίου έχει τον αποτελεσματικό έλεγχο^[7].

Υπό αυτή την έννοια, το Διεθνές Δίκαιο έχει σκιαγραφήσει την επιτέλεση από το Ισραήλ Εγκλημάτων Πολέμου, Εγκλημάτων κατά της Ανθρωπότητας και το Έγκλημα της Γενοκτονίας, υπό διαμόρφωση, στην Γάζα, όχι βέβαια στο πλαίσιο της «αυτοάμυνας», αλλά της κατοχής. Ο ισραηλινός στρατός επιδίδεται επίσης στην αδιάκριτη και δυσανάλογη χρήση εκρηκτικών όπλων, τον αναγκαστικό εκτοπισμό περισσότερων από 1,7 εκατομμυρίων ανθρώπων στην Γάζα, την διακοπή της προμήθειας καυσίμων, ηλεκτρισμού, τροφίμων, νερού και ιατρικών προμηθειών, που ισοδυναμούν με μια συλλογική τιμωρία αμάχων πολιτών, αδιακρίτως. Δυστυχώς, αυτά τα εγκλήματα δεν αποτελούν μόνο ένα μικρό μέρος των πολεμικών συρράξεων, αλλά μέρος μιας συνεχιζόμενης συστημικής βίας που ασκείται από το Ισραήλ στον παλαιστινιακό λαό κατά τα τελευταία 75 χρόνια.

«το κράτος του Ισραήλ δεν μπορεί να διεκδικήσει την αυτοάμυνα ως νόμιμο λόγο για την επιθετικότητά του ενάντια σε μια απειλή που προέρχεται από ένα έδαφος, του οποίου έχει τον αποτελεσματικό έλεγχο»

^[4] Alsaafin, L., Osgood, B., (2024). Israel-Gaza war in maps and charts: Live tracker". Al Jazeera. Archived from the original on 15 February 2024.

^[5] Qiblawi, Helen R., Hamdi A., T., (2024). Iran vows revenge as it accuses Israel of deadly airstrike

on Syria consulate in deepening Middle East crisis. CNN. Retrieved 2 April 2024.

^[6] Alsaafin, L., Osgood, B., (2024). Op. cit.

^[7] Qiblawi, Helen, Hamdi, 2024. Op.cit.

Διεθνές Δίκαιο

Η Τουρκική Εισβολή στη Κύπρο και το Διεθνές Δίκαιο

Κατά παράβαση του Διεθνούς Δικαίου, κατά την δεκαετία του 1970 και μετέπειτα, η τουρκική πλευρά, υπέβαλε και υποβάλλει τους εγκλωβισμένους, στα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε συνεχή παρενόχληση, περιορισμούς στην κίνηση, άρνηση πρόσβασης σε επαρκή ιατρική περίθαλψη, άρνηση διασφάλισης κατάλληλων εγκαταστάσεων για εκπαίδευση, ιδίως πέραν από την στοιχειώδη εκπαίδευση, περιορισμούς στο δικαίωμα να χρησιμοποιούν την περιουσία τους και την ελεύθερη άσκηση των θρησκευτικών τους δικαιωμάτων. Ήταν, επομένως, μια εσκεμμένη πολιτική εθνοκάθαρσης, που αναγκάζει τους εγκλωβισμένους να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και τα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας.^[8]

Παράλληλα, αναφέρεται πως η Τουρκία εφαρμόζει συστηματική πολιτική εθνικοποίησης του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου από το 1974, με την μαζική μεταφορά περισσότερων από 160.000 Τούρκων από την Τουρκία, προκειμένου να αλλάξει την δημογραφική σύνθεση και να αλλοιώσει την πληθυσμιακή ισορροπία μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο νησί^[9]. Αυτή η πολιτική, μαζί με την εκδίωξη των ελληνοκύπριων κατοίκων από την περιοχή, την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την παράνομη αλλαγή γεωγραφικών τοπωνυμίων στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, στοχεύει στην εξάλειψη κάθε ελληνικού και χριστιανικού στοιχείου, και τελικά στον «εκτουρκισμό» της περιοχής^[10]. Και κάθε μια από τις δράσεις αυτές παραβιάζει σαφείς και αυστηρές πρόνοιες του Δικαίου του Πολέμου.

Η τουρκική πολιτική που περιγράφεται πιο πάνω, στοχεύει επίσης στην αλλαγή της ισορροπίας δυνάμεων και του κοινωνικού ιστού στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου, για να διασφαλίσει ότι, οι επιδιώξεις της Τουρκίας, να παρουσιάσει, σε εύθετο χρόνο, ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα είναι πλειοψηφία στο

νησί, διαθέτει εδαφική βάση υπό τον πλήρη έλεγχό της, και δεν υπάρχει τεκμηρίωση της κυρίαρχης ελληνικής παρουσίας στα κατεχόμενα, ώστε να ενισχυθεί η παράνομη επιδίωξη προβολής της ύπαρξης, δήθεν κρατικής οντότητας! Με την μαζική μετανάστευση των Τουρκοκυπρίων από τα κατεχόμενα στο εξωτερικό, ο συνολικός αριθμός των Τούρκων στρατιωτών και εποίκων είναι πλέον μεγαλύτερος από τους υπόλοιπους Τουρκοκύπριους^[11].

Επίσης, από ανθρωπιστικής πλευράς, η πιο αρνητική συνέπεια της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο το καλοκαίρι του 1974, καθώς και άλλο σοβαρό Έγκλημα Πολέμου, είναι οι αγνοούμενοι. Κατά την διάρκεια και μετά την τουρκική εισβολή, χιλιάδες Ελληνοκύπριοι συνελήφθησαν και κρατήθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Κύπρο από Τούρκους στρατιώτες και παραστρατιωτικούς, που λειτουργούσαν υπό τον έλεγχο του τουρκικού στρατού. Επίσης, περισσότεροι από 2.000 αιχμάλωτοι πολέμου είχαν μεταφερθεί παράνομα και κρατήθηκαν σε φυλακές στην Τουρκία^[12].

Κάποια από αυτά τα άτομα αγνοούνται ακόμη και σήμερα. Εκατοντάδες άλλοι Ελληνοκύπριοι, τόσο στρατιώτες όσο και πολίτες (συμπεριλαμβανομένων ηλικιωμένων, γυναικών και παιδιών) έχουν εξαφανιστεί στις Τουρκοκρατούμενες περιοχές και η τύχη τους είναι ακόμη άγνωστη. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν τεκμηριωμένες μαρτυρίες ότι οι αγνοούμενοι εθεάθησαν για τελευταία φορά ζωντανόι στα χέρια του τουρκικού στρατού ή παραστρατιωτικών ομάδων, που ενεργούσαν υπό την καθοδήγηση και την ευθύνη των τουρκικών δυνάμεων κατοχής^[13].

Σύγκριση του Πολέμου Ισραήλ – Παλαιστίνης με την Τουρκική Εισβολή στην Κύπρο

Επιχειρώντας λοιπόν μια σύγκριση του πολέμου του Ισραήλ με τους Παλαιστινίους, από

«η Τουρκία εφαρμόζει συστηματική πολιτική εθνικοποίησης του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου»

[8] Heraclides, A. (2002) 'Greek-Turkish Relations from Discord to Détente: A Preliminary Evaluation' *The Review of International Affairs* 1:17-32.

[9] Stephanou, C. (1991) 'The EC Factor in the Greece-Turkey-Cyprus Triangle' in Dimitri Constan-

(ed.), *The Greek-Turkish Conflict in the 1990s: Domestic and External Influences*, New York: St. Martin's Press, pp. 207-230.

[10] Δουδούμης (2010) *op.cit.*

[11] Stephanou, C. (1991) *op.cit.*

[12] Heraclides, A. (2002) *op.cit.*

[13] Stephanou, C. (1991) *op.cit.*

Ο πόλεμος Ισραήλ -Παλαιστίνης και το Διεθνές Δίκαιο

την μια, και της τουρκικής εισβολής και κατοχής στην Κύπρο, από την άλλη, σημειώνονται τα εξής. Επισημαίνεται λοιπόν πως η εισβολή της Τουρκίας τον Ιούλιο-Αύγουστο του 1974, περιλάμβανε την χρήση απαγορευμένων όπλων, συμπεριλαμβανομένων και βομβών ναπάλμ και την «διάδοση του τρόμου» μεταξύ των Ελληνοκυπρίων πολιτών, σύμφωνα με την Διεθνή Ομάδα για τα Δικαιώματα της Μειονότητας. Αντίθετα, η «σκληρή μάχη» του Ισραήλ για να καταλάβει την Γάζα βασίστηκε κυρίως σε συμβατικά όπλα, με λιγότερες, κατ' αναλογία, απώλειες αμάχων.

Η επακόλουθη κατοχή του 37% του νησιού της Κύπρου, ισοδυναμούσε με «αναγκαστική εθνοκάθαρση» σύμφωνα με τον Mallinson, σε μια μόλις δημοσιευμένη μονογραφία από το Πανεπιστήμιο της Μινεσότα. Αντίθετα, αν κάποιος θέλει να κατηγορήσει τις ισραηλινές αρχές για εθνοκάθαρση στην Γάζα, σύμφωνα με την ισραηλινή επιχειρηματολογία, αυτή ήταν εναντίον του δικού τους λαού, των Εβραίων, το 2005. Η τουρκική κυβέρνηση έχει υποστηρίξει αυτό που ο Mallinson αποκαλεί «μια συστηματική πολιτική εθνικισμού» σε «πρώην ελληνικά εδάφη» στην βόρεια Κύπρο. Οι Τουρκοκύπριοι το 1973 επίσης αριθμούσαν συνολικά περίπου 120.000 άτομα. Έκτοτε, περισσότεροι από 160.000 πολίτες της Δημοκρατίας της Τουρκίας έχουν εγκατασταθεί στα εδάφη τους. Σε αντιπαράβολή, ούτε μια ισραηλινή κοινότητα δεν παραμένει στην Γάζα^[14].

Επίσης, υπάρχουν ορισμένα ζητήματα στα οποία οι δύο πλευρές δεν μπορούν να συμφωνήσουν, όπου αυτά αναφέρονται στο τι πρέπει να γίνει με τους Παλαιστίνιους πρόσφυγες, εάν οι εβραϊκοί οικισμοί στην κατεχόμενη Δυτική Όχθη πρέπει να παραμείνουν ή να απομακρυνθούν, αν οι δύο πλευρές θα πρέπει να μοιράζονται την Ιερουσαλήμ και - ίσως το πιο δύσκολο από όλα - αν θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα παλαιστινιακό κράτος δίπλα στο Ισραήλ^[15].

Για μεν την περίπτωση των Παλαιστινίων υπάρχουν οι Συμφωνίες του Όσλο, οι οποίες προνοούν για την ίδρυση Παλαιστινιακού κράτους, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Για δε την περίπτωση της Κύπρου υπάρχουν

οι Συνθήκες Εγκαθίδρυσης, Εγγυήσεων και Συμμαχίας, οι οποίες απαγορεύουν την διχοτόμηση, όπως επιδιώκει η Άγκυρα με την λύση δύο κρατών ή με την αναγνώριση κυριαρχικής ισότητας. Το ίδιο προνοούν και τα Ψηφίσματα του ΣΑ του ΟΗΕ 541/83 και 550/84.

Διερωτάται λοιπόν ο κάθε μελετητής αυτών των περιπτώσεων, ποιες προσπάθειες έχουν γίνει για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο. Σημειώνεται λοιπόν πως οι ειρηνευτικές συνομιλίες μεταξύ Ισραήλ - Παλαιστινίων διεξήχθησαν μεταξύ της δεκαετίας του 1990 και της δεκαετίας του 2010, αλλά, υπό την σιγή σχετικών κρουσμάτων βίας. Επίσης, η επικράτηση της ειρήνης κατόπιν διαπραγματεύσεων, εμφανιζόταν πιθανή τις πρώτες μέρες. Μια σειρά μυστικών συνομιλιών στην Νορβηγία επίσης, έγινε με την ειρηνευτική διαδικασία του Όσλο, που αποτέλεσε διαχρονικό συμβολισμό, με μια τελετή στο προαύλιο του Λευκού Οίκου το 1993 υπό την προεδρία του Προέδρου Μπιλ Κλίντον.

Σε μια ιστορική στιγμή επίσης, οι Παλαιστίνιοι αναγνώρισαν το κράτος του Ισραήλ και το Ισραήλ αναγνώρισε τον ιστορικό εχθρό του, την Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (PLO), ως τον μοναδικό εκπρόσωπο του παλαιστινιακού λαού. Συστάθηκε επίσης μια αυτοδιοικούμενη Παλαιστινιακή Αρχή. Ωστόσο, σύντομα εμφανίστηκαν ρωγμές στο διαφανόμενο ειρηνευτικό προσκήνιο, με τον τότε ηγέτη της αντιπολίτευσης Μπέντζαμιν Νετανιάχου να αποκαλεί το Όσλο θανάσιμη απειλή για το Ισραήλ^[16].

Οι Ισραηλινοί στην συνέχεια επιτάχυναν το σχέδιό τους για εγκατάσταση Εβραίων στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη. Η πρόσφατα αναδυόμενη παλαιστινιακή μαχητική ομάδα Χαμάς έστειλε βομβιστές αυτοκτονίας για να σκοτώσουν ανθρώπους στο Ισραήλ και να καταστρέψουν τις πιθανότητες μιας συμφωνίας. Στην δεκαετία του 2000, έγιναν προσπάθειες για την αναβίωση της ειρηνευτικής διαδικασίας - συμπεριλαμβανομένου του 2003, όταν οι παγκόσμιες δυνάμεις σχεδίασαν έναν οδικό χάρτη με απώτερο στόχο τη λύση δύο κρατών, αλλά αυτός δεν εφαρμόστηκε ποτέ.

«Η πρόσφατα αναδυόμενη παλαιστινιακή μαχητική ομάδα Χαμάς έστειλε βομβιστές αυτοκτονίας για να σκοτώσουν ανθρώπους στο Ισραήλ και να καταστρέψουν τις πιθανότητες μιας συμφωνίας»

^[14] Heraclides, 2002, op.cit.

^[15] Qiblawi, Helen, Hamdi, 2024 op.cit.

^[16] Alsaafin, Osgood, 2024, op.cit.

Διεθνές Δίκαιο

Οι ειρηνευτικές προσπάθειες τελικά σταμάτησαν το 2014, όταν οι συνομιλίες απέτυχαν μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων στην Ουάσιγκτον. Το πιο πρόσφατο ειρηνευτικό σχέδιο - που εκπονήθηκε από τις ΗΠΑ, όταν ήταν πρόεδρος ο Ντόναλντ Τραμπ, ονομάστηκε "η συμφωνία του αιώνα" από τον πρωθυπουργό Νετανιάχου, αλλά απορρίφθηκε από τους Παλαιστίνιους, ως μονόπλευρο σχέδιο. Από τότε, οι μαχητές στην Γάζα έχουν πολεμήσει αρκετούς πολέμους με το Ισραήλ, το οποίο μαζί με την Αίγυπτο έχει διατηρήσει μερικό αποκλεισμό στην Λωρίδα για να απομονώσει την Χαμάς και να προσπαθήσει να σταματήσει τις επιθέσεις, ιδιαίτερα την αδιάκριτη εκτόξευση ρουκετών προς ισραηλινές πόλεις. Οι Παλαιστίνιοι στην Γάζα τέλος, αναφέρουν πως οι περιορισμοί του Ισραήλ και οι αεροπορικές επιδρομές του σε πυκνοκατοικημένες περιοχές ισοδυναμούν με συλλογική τιμωρία.

Στο Κυπριακό, από την άλλη, συνεχίστηκαν διάφορες συνομιλίες, σχέδια επίλυσης και διαμεσολαβητικές προσπάθειες, όλα αυτά τα χρόνια, οι οποίες δεν απέδωσαν, κυρίως, λόγω της επιδίωξης της Τουρκίας να νομιμοποιηθούν τα τετελεσμένα επί του εδάφους και να μετατραπεί η παρανομία σε νομιμότητα, υπό το πρόσχημα ενός "κυνικού ρεαλισμού αποδοχής των πραγματικοτήτων επί του εδάφους".

Συμπεράσματα

Υπό το πρίσμα του Διεθνούς Δικαίου, όμως, και σύμφωνα με τα δεδομένα που παρατέθηκαν παραπάνω, θα μπορούσε εξαχθεί το συμπέρασμα ότι, ο χαρακτηρισμός της καθημερινής κατάστασης διαβίωσης των Παλαιστινίων, ως αποτέλεσμα της παραβίασης του Διεθνούς Δικαίου, καθώς και ως αιτία πρόκλησης ανησυχίας, ως προς την ανθρωπιστική του διάσταση, θεωρούνται αναμφισβήτητα. Επιπλέον, διαφαίνεται και μια αλλότρια επιδίωξη των Ισραηλινών, να λύσουν το Παλαιστινιακό επί του εδάφους, έστω και μέσω της άσκησης παράνομης βίας.

Από την άλλη πλευρά βέβαια, όπως αναφέρουν οι περισσότεροι ειδικοί στις Διεθνείς

Σχέσεις, η επιδίωξη που παρουσιάζει τους Παλαιστίνιους ως «τρομοκράτες», ευνοεί ουσιαστικά την παγίωση της σημερινής πραγματικότητας, διευκολύνοντας τον στόχο του ισραηλινού στρατού, για εξάλειψη του «παλαιστινιακού προβλήματος» με κάθε δυνατό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της εθνοκάθαρσης, της φυσικής υποταγής και του εξαναγκαστικού εκτοπισμού των Παλαιστινίων από την χώρα τους. Επίσης, αρνείται στον παλαιστινιακό λαό το δικαίωμα αντίστασης/αυτοάμυνας, το οποίο περιγράφεται ως νόμιμο στο Διεθνές Δίκαιο.

Παράλληλα, αναφέρεται πως η Τουρκία εφαρμόζει συστηματική πολιτική εθνοκάθαρσης και εποικισμού του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου από το 1974 με την μαζική μεταφορά περισσότερων από 160.000 Τούρκων από την Τουρκία, προκειμένου να αλλάξει την δημογραφική σύνθεση και να αλλοιώσει την πληθυσμιακή ισορροπία μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο νησί.

Και στις δύο περιπτώσεις, Παλαιστινιακό και Κυπριακό, επιτελούνται σοβαρότατες παραβιάσεις του Διεθνούς Δικαίου, για τις οποίες η ευθύνη του Διεθνούς Παράγοντα, ΟΗΕ, ΕΕ, ισχυρών χωρών, κλπ, παραμένει ακέραια, αφού για σκοπούς γεωπολιτικών επιδιώξεων, θυσιάζουν την απaráβατη προσήλωση στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου!

Τέλος, η μη επιβολή σκληρών κυρώσεων σε βάρος της Τουρκίας, προκειμένου να υποχρεωθεί να άρει τα αποτελέσματα των παράνομων ενεργειών της σε βάρος ενός κράτους μέλους του ΟΗΕ και της ΕΕ, ευθύνεται για παρόμοια Διεθνή Εγκλήματα που ακολουθήσαν, όπως αυτό της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και της στρατιωτικής αδιάκριτης βίας του Ισραήλ στην Λωρίδα της Γάζας.

Εάν δεν αλλάξει η προσέγγιση απέναντι στο Έγκλημα της Επιθετικότητας, χωρίς παρωπίδες πολιτικών σκοπιμοτήτων, αυτά τα Εγκλήματα, όχι μόνο θα συνεχιστούν, αλλά και θα γίνουν πλέον βάρβαρα, όπως γινόμαστε μάρτυρες στις ημέρες μας!

...

«η επιδίωξη που παρουσιάζει τους Παλαιστίνιους ως 'τρομοκράτες' ευνοεί ουσιαστικά την παγίωση της σημερινής πραγματικότητας, διευκολύνοντας τον στόχο του ισραηλινού στρατού, για εξάλειψη του «παλαιστινιακού προβλήματος»»